

4/21

0302E1332

Candidate's Seat No : _____

MDC Sem.-1 Examination

402

Introduction to Communication & Media

February-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

All Questions carry equal Weightage

Q1. માનવ જરૂરિયાત તરીકે 'પ્રત્યાયન' ને તેનાં સ્વરૂપ, અવકાશ અને મહત્વ સાથે સવિસ્તાર સમજાવો.

(14 Marks)

OR

Q1 (A) અસરકારક પ્રત્યાયન માટે 'પ્રતિભાવ પદ્ધતિની' ભૂમિકા સમજાવો.

(7 Marks)

Q1. (B) 'ડિજિટલ કન્વર્જન્સે' પરંપરાગત સમૂહ પ્રત્યાયનના માળખાને કઈ રીતે પ્રભાવિત કાર્ય છે? સમજાવો.

(7 Marks)

Q2. 'માધ્યમોનું નીતિશાસ્ત્ર' એટલે શું? મીડિયા નીતિશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરતી વખતે પત્રકારોને કયા પડકારોનો સામનો કરવો પડે છે?

(14 Marks)

OR

Q2. (A) પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા વિગતવાર સમજાવો.

(7 Marks)

Q2. (B) પ્રત્યાયનનાં વિવિધ પ્રકારો જણાવો, અને તેને સવિસ્તાર સમજાવો.

(7 Marks)

Q3. 'એરિસ્ટોટલના મોડલ', 'લાસવેલના મોડલ' અને 'શેનોન અને વીવરના મોડલના' સંદર્ભમાં પ્રત્યાયન મોડલોની ઉત્ક્રાંતિની ચર્ચા કરો અને વિવેચનાત્મક રીતે તેનું વિશ્લેષણ કરો. (ઉદાહરણો સાથે).

(14 Marks)

OR

Q3. (A) 'એજન્ડા સેટિંગ થિયરી' નો રાજકીય અભિયાનો અને જનસંપર્કમાં થતો ઉપયોગ, ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

(7 Marks)

Q3. (B) 'સોસિયલ માર્કેટિંગ થિયરીની' મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ વિશે જણાવો. આ સિક્રાંત સામાજિક ઝુંબેશની રચનામાં કઈ રીતે સહાયરૂપ છે? તે સમજાવો.

(7 Marks)

Q4. વિવિધ પ્રકારના પ્રેક્ષકોનું વિગતવાર વર્ણન કરો. ભારતના સંદર્ભમાં 'ભદ્ર પ્રેક્ષકો' (elite audience) વિશે લાખો.

(14 Marks)

OR

Q.4(A) સોશિયલ મીડિયા બાળકોના માનસશાસ્ત્રને કેવી રીતે પ્રભાવિત કરે છે? તમારા મંતવ્યો સંક્ષિપ્તમાં જણાવો.

(7 Marks)

Q.4(B) 'લક્ષિત પ્રેક્ષકોની ક્ષમતાઓ શું છે? તે કેવી રીતે નક્કી થાય છે, સમજાવો.

(7 Marks)

Q5. Attempt any seven out of twelve.

*MCQ/ Short Question (One- or Two-line answer)

(14 Marks)

1. 'શેનોન અને વીવર' ના પ્રત્યાયનના નમૂનામાં ઓળખાયેલ સમસ્યાઓના ત્રણ સ્તરો કયા છે?
2. 'ઇનોવેશન થિયરીના પ્રસરણમાં' પ્રસરણના ચાર તબક્કાઓના નામ આપો.
3. એજન્ડા સેટિંગ થિયરી સાથે સંકળાયેલ મુખ્ય ખ્યાલ જણાવો.
4. માર્શલ મેક્લુહાનના મધ્યમ સિક્કાંતમાં "માધ્યમ એ સંદેશ છે" શું સૂચવે છે?
5. પ્રેસના ચાર આદર્શમૂલક સિક્કાંતોની યાદી બનાવો.
6. 'સાંભળવું એ અસરકારક સંદેશાવ્યવહારનો પાયો છે', સમજાવો.
7. પ્રત્યાયનના કોઈ ચાર અવરોધો વિશે જણાવો.
8. 'ગ્રેપવાઇન કોમ્યુનિકેશન' ની વ્યાખ્યા આપો.
9. 'સામાજિક સેન્સરશીપ' શું છે? બે ઉદાહરણો આપો.
10. 'ઉવર્ગતીનું પ્રત્યાયન' (upward communication) એટલે શું?
11. 'ડેનીસ મેક્વીલનું' પ્રદાન શું છે?
12. 'વિશેષ પ્રેક્ષકો' એટલે શું? કોઈ બે ઉદાહરણો આપો.

E1332-3

Examination Seat No.....

**Master in Development Communication
MDC Sem-1 Examination, February 2025
MDC 402**

Introduction to Communication and Media

Time: 2 Hours 30 minutes

Max Marks: 70

All Questions carry equal Weightage

Q.1 Elaborate 'Communication' as a human need with its nature, scope and Importance.

(14 Marks)

OR

Q.1 (A) What role do 'Feedback mechanisms' play in ensuring effective Communication?

(7 Marks)

Q.1 (B) Explain, how has digital convergence transformed traditional mass communication paradigms?

(7 Marks)

Q.2 Define 'Media ethics.' Also discuss the challenges of Journalist while practicing media ethics.

(14 Marks)

OR

Q.2 (A) Explain the process of Communication in detail.

(7 Marks)

Q.2 (B) Mention various types of Communication.

(7 Marks)

Q3. Discuss and critically analyze the evolution of communication models with reference to Aristotle's Model, Lasswell's Model, and Shannon and Weaver's Model. Provide examples to illustrate their practical applications.

(14 Marks)

OR

Q3 (A) Explain the Agenda Setting Theory with examples of its application in political campaigns and public relations.

(7 Marks)

Q3. (B) What are the key features of the Social Marketing Theory? How does this theory guide the design of socially valuable campaigns?

(7 Marks)

Q.4 Describe various types of Audiences in detail. Also write about the elite audience in the context of India?

(14 Marks)

OR

Q.4 (A) How social media is influencing the psychology of Children? Write a brief essay about your views?

(7 Marks)

Q.4 (B) What are the capabilities of 'Target Audience?' Explain how to judge them?

(7 Marks)

Q5. Attempt any seven out of twelve.

***MCQ/ Short Question (One- or Two-line answer)**

(14 Marks)

13. What are the three levels of problems identified in Shannon and Weaver's Model of Communication?
 14. Name the four stages of diffusion in the Diffusion of Innovation Theory.
 15. State the main concept associated with the Agenda Setting Theory.
 16. What does "the medium is the message" imply in Marshal McLuhan's Medium Theory?
 17. List the four normative theories of the press.
 18. Explain, 'Listening is cornerstone of Effective Communication.'
 19. List out the four barriers in communication.
 20. Define 'Grapevine Communication'.
 21. What is 'Social Censorship'? Give Two examples.
 22. What is upward communication? Give two examples.
 23. What is the contribution of Denis McQuail?
 24. Who are 'specific audience'. Give two examples.
-